

A májrák globális terhe 2020-ban és előrejelzése 2040-ig

Journal of Hepatology, Published: October 05, 2022
(2022; DOI: 10.1016/j.jhep.2022.08.021)

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, rákos megbetegedések, májrák, International Agency for Research on Cancer (IARC), Global Cancer Observatory, nemzetközi

Forrás Internet-helye:

[https://www.journal-of-hepatology.eu/article/S0168-8278\(22\)03022-7/fulltext](https://www.journal-of-hepatology.eu/article/S0168-8278(22)03022-7/fulltext) ;

https://www.iarc.who.int/wp-content/uploads/2022/10/pr320_E.pdf ;

Global Cancer Observatory (GLOBOCAN): <https://gco.iarc.fr/>

- 2020-ban világviszonylatban 905.700 személynél diagnosztizáltak májrákot, akik közül 830.200 személy belehalt.
- A májrák a világ 46 országában a három legfontosabb halálok közé tartozik.
- Az új esetek és májrák miatti halálesetek száma 2040-ig >55%-kal növekedhet.

Harriet Rungay (International Agency for Research on Cancer – IARC, Lyon) és mt. tanulmánya szerint jóllehet a rákos megbetegedések többsége megelőzhető, a májrák világviszonylatban egyre gyakrabban fordul elő. A májrákban megbetegedettek száma 2020-ban még több mint 900.000 volt, de 2040-ig 1,4 millióra, a májrák miatti haláleseteké pedig 830.000-ról 1,3 millióra növekedhet. Az értékelés a *Global Cancer Observatory (GLOBOCAN)* adatain alapult.

A megbetegedések fele világviszonylatban krónikus hepatitis B-fertőzéssel függ össze. Ezek a fertőzések Kelet-Ázsiában, a Közel-Keleten és a szubszaharai Afrikában igen elterjedtek. A megbetegedések második fő oka a hepatitis C, amely elsősorban a Maghreb-országokban, Pakisztánban és az Egyesült Államokban elterjedt.

A déli féltekén, a szubszaharai Afrikában és Dél-kelet Ázsiában, egészen Kínáig húzódó „Aflatoxin-övezet” mentén terhelő körülmény a gabonafélék *Aspergillus flavus*-szal való kontaminációja, ami egyidejű hepatitis B-fertőzéssel együtt súlyosbítja a helyzetet.

Európában (elsősorban Kelet-Európában és Oroszországban) és Észak-Amerikában a májrák gyakori oka az alkoholfogyasztás, amely 2020-ban az összes májrákban való megbetegedés 22%-át tette ki. Májrákot okozhat még az elhízottság, a 2-es típusú diabétesz, amely zsírmájjal jár, majd májrákot vált ki. Ez a probléma pl. Szaúd-Arábiában, ahol hivatalosan nem fogyasztanak alkoholt, az összes májrákban való megbetegedés 25%-ának okát képezi.

Az incidencia életkorral korrigált rátája Mongóliában a legmagasabb (100.000 lakosra 85,6 új eset), Egyiptomban 34,1, Laoszban 24,4 und Kambodzsában 24,3. A megbetegedések száma Sri Lankán (1,2), St. Lucia-n (1,3), Algériában (1,5) és Botswanában (1,5) a legalacsonyabb.